

Tutkielma sosialistipuolueen edistyk- sen luonteesta syysvaaleissa

Viime syysvaaleissa*) jatkoi sosialistipuolue lisääntyvällä vauhdilla poliittisen vallan voittojaan. Liioittelematta tuli vähintään 642 puoluejäsentä valittua yleisiin, tärkeydeltään eri asteisiin virkoihin. Tämä luku nousee yli sadalla suuremmaksi kuin vuosina 1908, 1909, 1910 ja keväällä 1911 yhteensä valittujen sosialistien luku. Tämän tuloksen merkitys on sitäkin huomattavampi kun otetaan huomioon, että syystalvella 1911 ei tapahtunut yleisiä kunnallisvaaleja niillä paikoin, joissa puolueellamme oli ennestään vahva jalansija, ja että enemmän kuin 85 pros. näistä uusista viranpitäjistä valittiin valtioissa, joissa tähän mennessä oli aniharvoja tai ei ollenkaan sosialisteja kunnallis enemmän kuin muissakaan viroissa.

Lyhyesti: viime syysvaaleissa, vaikka niitä oli suhteellisesti harvoissa valtioissa ja nähtävästi "ei-sosialistisilla" alueilla, sosialistipuolueen poliittinen valta on enemmän kuin kaksinkertaistunut. Puolueella on nyt 36 valtiossa ja 324 kunnallishallituksessa ei vähemmän kuin 1,141 virkapaikkaa hallussaan.

Nyt valituista 642:sta on ainostaan neljä tärkeämmässä kuin kunnallisvirassa, nim. kolme lainlaatijakunnan ja yksi perus-

tuslakikonventionin jäsenenä. Tämä sentähden kun vaalit olivat etupäässä kunnallisvaaleja. Muista valituista on 27 pormestaria tai kyläkunnan presidenttiä, 211 valtuusmiestä ja kylä- tai townshippi-luottomiestä, 4 kaupungin komissioneria, 5 kaupungin sääntöuudistusvaliokunnan jäsentä ja 67 muita, tärkeämpien kunnallisvirkailijain joukkoon laskettavia. Lopuista on 47 verottajaa, 79 kouluhallinnon jäsentä, 60 rauhantuomaria tai poliisia ja loput muita vähemmän vaikutusvaltaisia toimitsijoita. Voidaan siis sanoa, että puolet valituista ovat vähempimerkityksellisissä toimissa.

Ennen viime syksyisiä vaaleja tiedettiin puolueellamme olleen kaikkiaan 1 kongressimies, 1 valtion senaattori, 16 valtion lainlaatijakunnan jäsentä, 28 pormestaria tai kyläkuntapresidenttiä, 3 kaupungin komissioneria, 167 valtuusmiestä, kylä- tai townshippiluottomiestä, ja 61 muita tärkeitä kunnallisvirkailijoita. Lopuista oli 15 verottajaa, 62 kouluhallinnon jäsentä, 65 rauhantuomaria ja poliisia, ja loput, luvultaan noin 80, muita vähämerkityksellisiä toimitsijoita.

Tähän mennessä oli puolueellamme, virkaanvalittujen virkailijain lukumäärään sekä sellaisen paikkakuntain lukumäärään nähden, joissa sosialisteja oli valittu, vahvin jalansija keskilännellä. Nyt on puolueen valta-

*) Tähän sisältyy viime vuoden marras- ja joulukuulla sekä tämän vuoden tammi- ja helmikuulla toimitetut vaalit.

keskus näissä molemmissa merkityksissä siirtynyt enemmän itään, Pennsylvania ja Ohio ol-

len nyt etumaisina ja Wisconsin, joka ennen oli ensimmäisenä, jäädän kolmanneksi.*)

Missä järjestyksessä eri valtiot olivat valittujen virkailijain lukumäärän suhteen ennen syysvaaleja ja missä järjestyksessä ne ovat vaalien jälkeen, nähdään seuraavasta:

Ennen	Jälkeen
Wisconsin	Pennsylvania
Illinois	Ohio
Minnesota	Wisconsin
Michigan	Minnesota
Missouri	Illinois
Iowa	Missouri
North Dakota	Michigan
Kansas	New Jersey
California	Utah
Arkansas	New York
Colorado	North Dakota
Idaho	Iowa
Pennsylvania	Kansas
Montana	Washington
Nebraska	Indiana
Oklahoma	California
West Virginia	Colorado
Washington	West Virginia
South Dakota	Nebraska
Ohio	Oklahoma
New Jersey	Montana
Massachusetts	Arkansas
Vermont	Idaho
Maine	South Dakota
Virginia	Oregon
Texas	Texas
Indiana	Connecticut
Utah	Massachusetts
Connecticut	Maine
Mississippi	Virginia
New York	Wyoming
Oregon	Vermont
Florida	Florida
	Kentucky
	Mississippi
	Rhode Island

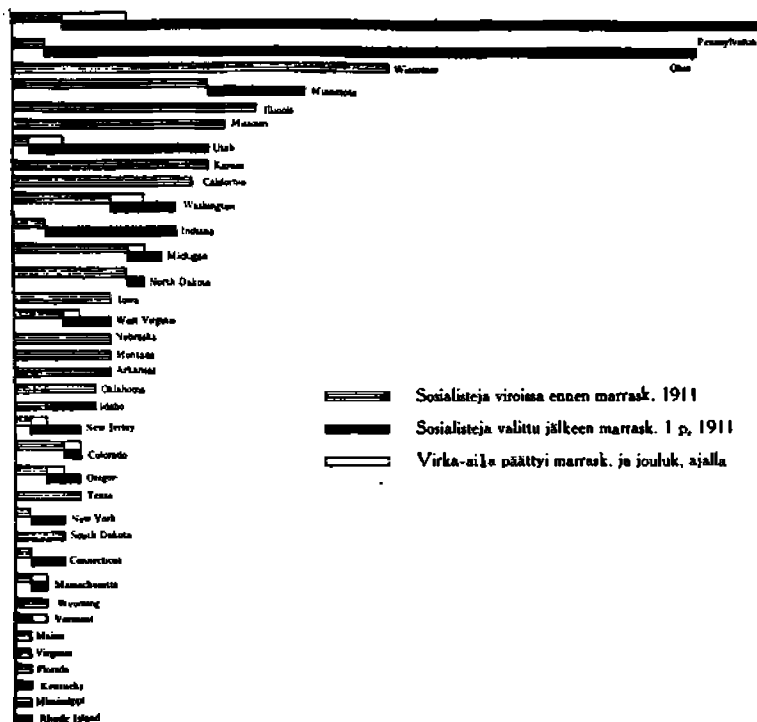
Valtioiden järjestys sellaisten paikkakuntain luvun mukaan, joissa on valittu sosialisteja virkoihin, on hieman erilainen. Seuraava osoittaa niiden järjestyksen sekä ennen että jälkeen vaalien:

Ennen	Jälkeen
Wisconsin	Pennsylvania
Illinois	Ohio
Kansas	Wisconsin
Missouri	Minnesota
California	Illinois
Minnesota	Missouri
Michigan	Utah
Washington	Kansas
Pennsylvania	California
Arkansas	Washington
North Dakota	Indiana
Montana	Michigan
Iowa	North Dakota
Nebraska	Iowa
Idaho	West Virginia
West Virginia	Nebraska
Oklahoma	Montana
Colorado	Arkansas
Vermont	Oklahoma
South Dakota	Idaho
Massachusetts	New Jersey
Ohio	Colorado
New Jersey	Oregon
Indiana	Texas
Texas	New York
Utah	South Dakota
Virginia	Connecticut
Maine	Massachusetts
Connecticut	Wyoming
Mississippi	Vermont
Oregon	Maine
Florida	Virginia
New York	Florida
	Kentucky
	Mississippi
	Rhode Island

*) Puolueen valtokeskuksen siirtymisen syyksi voisi selittää sen, että keskilännellä oli harvemmassa, jos ei ollenkaan, vaaleja toimitettavana viime syksynä. Mutta nyt äsken toimitetut vaalit Milwaukeeessa, Wis., ja Flintissä, Mich., osaltaan osoittavat, että keskilänsi tuskin olisi kyennyt pysyttelemään puolueen valtokeskustan rintamassa, vaikka siellä olisi ollutkin viljavammalti vaaleja viime syksynä.

Mielenkiintoisin on puolueen edistyksen luonne kahdessa merkityksessä: Ensiksi, että voittoja saavutettiin kaupunki- ja teollisuuspaikoissa suuremmissa määrässä kuin ennen. Toiseksi, että valittujen virkailijain luku on enemmän ryhmittynyt vissille alueille. Ennen on puolueen

tuista. Niistä paikkakunnista Ohiossa, joissa puolueemme sai edustajia kunnallisvirkoihin, lasketaan $67\frac{1}{2}$ pros. kaupunkipaikkakunniksi*); Pennsylvaniassa on tämä prosenttiluku 50. Ottaen huomioon kaikki 134 paikkakuntaa, joissa puolue menestyi valinnassa, on 37:ssä niis-

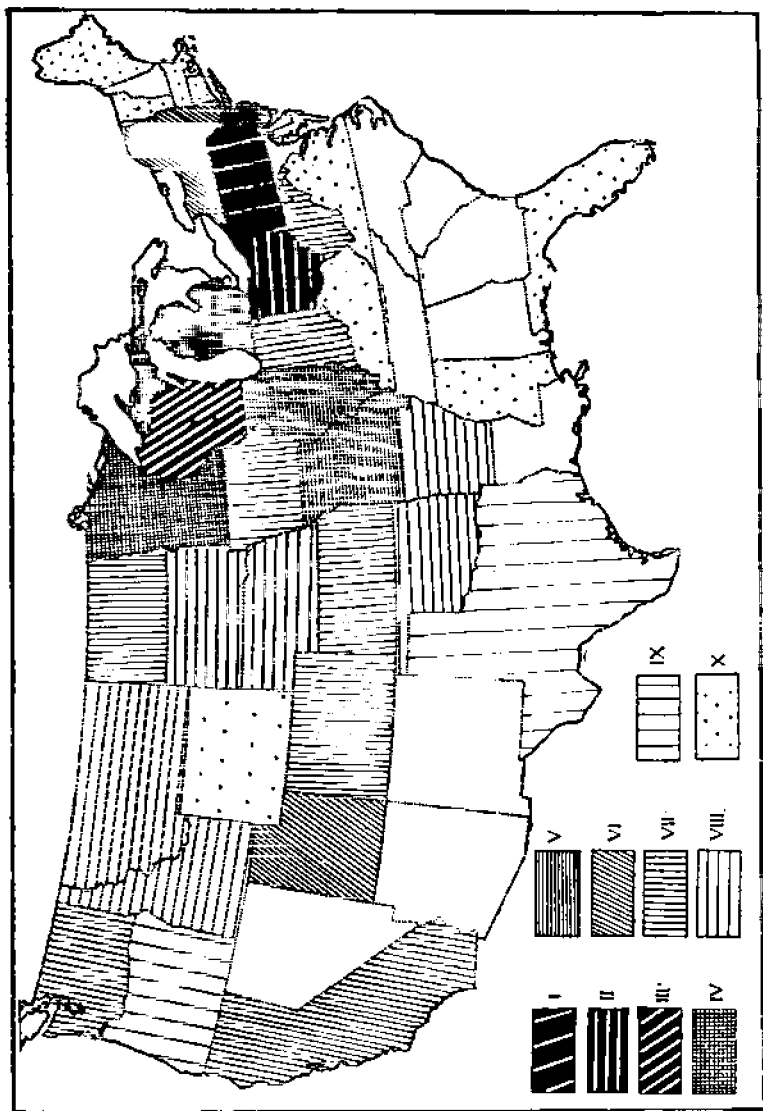

Suhdekuva eri valtioiden sosialistisuudesta paikkakunnittain, joissa on valittu sosialisteja virkoihin.

voitoista valtava osa tullut maanviljelysalueilta ja maaseuduiksi lasketuilta paikkakunnilta, ja nekin hajanaisesti, sieltä täältä. Syysvaaleissa ne ryhmittivät siten, että Pennsylvanian ja Ohion osalle tuli 462 valittua virkailijaa, eli 72 pros. kaikista vali-

tä yli 10,000 asukasta, 78:ssa alle 5,000 ja ainoastaan 36 townshipiä tai kylää, joissa asukasluku on alle 1,000. Kaikista näistä 73, eli 54 pros. lasketaan

*) Sensuksessa lasketaan kaupunkipaikkakunniksi sellaiset, joissa on yli 2,500 asukasta.

Kartta, joka osottaa eri valtioiden sosialistisuuden virkaan valittujen sosialistien luvun mukaan.

kaupunkipaikoiksi. Jota vastoin 190 paikkakunnasta, joissa puolue oli valinnut virkailijoita tämän edellisissä vaaleissa, ainoastaan 37:ssä oli yli 10,000 asukasta, 136:ssa alle 5,000 ja 77:ssä alle 1,000 asukkaan. Kaikkiaan laskettiin näistä kaupunkipaikoiksi 80, eli 42 pros. Jos nämä numerot mitään puhuvat, niin puhuvat ne sitä, että puolueemme on kulkemassa kaupunkiin ja suurempiasutuksellisiin paikkakuntiin käsin.

Huomattavampi on vielä vertailu kun otetaan lukuun eri paikkakuntien työalat. Paikkakunnista, joissa puolue menestyi syysvaaleissa, on 37 pros. teollisuusseutuja, 30 pros. rautatie- ja järvi-liikennekeskuksia, 19 pros. kaivosseutuja ja ainoastaan 14 pros. maanviljelysseutuja. Vastaavat numerot edellisistä vaaleista ovat: teollisuusseutuja 30 pros., rautatie- ja järvi-liikennekeskuksia 14 pros., kaivosalueita 20 pros. ja maanviljelysseutuja 46 pros. Tämä osottaa sitä, että puolue, paitsi että on kulkemassa suurempi asutuksellisia paikkakuntia kohti, samalla pyrkii saamaan suhteellisesti enemmän jalansijaa teollisuus-, rautatie- ja järvi-liikenne- sekä kaivosalueilla kuin tätä ennen. Puolueen edistys alkaa siis kulkemaan oikeaa tolaansa.

Yhtä paljon kuin tämä, on merkille pantavaa se, että puolueen voima ryhmittyy. Ennen syyysvaaleja puolueen voima kunnallishallinnoissa ilmeni, muutamia poikkeuksia lukuunottamatta, hajanaisina rippeinä siellä täällä. Ennen viime marras-

kuuta virkaan valittujen sosialistien keskimääräinen luku paikkakuntaa kohti oli alle kolmen ja ainoastaan kahdella paikkakunnalla 10 tai yli. Mutta syysvaalit ovat korottaneet keskimäärän viiteen kutakin paikkakuntaa kohti, ja lisänneet kunnallishallintojen lukua, joissa on 10 tai enemmän sosialisteja, kolmellatoista. Vieläpä nämä kolmetoista paikkakuntaa ovat yksinään valinneet 244 sosialistia virkaan, eli 38 pros. kaikista syysvaaleissa valituista. Yksitoista näistä kolmestatoista on kaupunkipaikkoja; seitsemässä ollen yli 10,000 asukkaan ja neljässä 70,000 paikkeilla kussakin. Tämä osottaa merkittävää edistystä joukkosaavutuksia kohti, ja siis todellisen poliittisen vallan merkittävämpää ilmenemistä.

Vielä on mainittava muutos valittujen sosialistien herraskaisuuden ja proletaarisuuden suhteen. Edellisissä vaaleissa oli 271 valitusta 64 ns. sivistyneitä tai liikemiehiä — siis 23 prosenttia ei-proletaareja sen sanan puhtaassa merkityksessä. Syysvaaleissa 247 valitusta sosialistista virkailijasta ilmoitetaan vain 30 — siis 12 pros. ei-proletaariksi. Kaikkiaan valittujen sosialistien "sivistyksen" tai ammatin suhteen on ollut vaikeuksia saada tietoja, mutta jos näistä mainituista numeroista vetää johtopäätöksen, täytyy sanoa, että puolue tässäkin merkityksessä saa enemmän ja enemmän palkkatyöläisluonteen.

*

Tämän lyhyen tutkielman johdosta voidaan sanoa, että puolueemme pääsi viime syksynä

varsinaisen poliittilisen merkityksensä syntymäkohtaan.

Huolimatta sittemmin sattuneista tappioista (Milwaukee, Flint) voi puoleemme katsoa toivorikkaasti edistymisensä etenemiseen läheisessä tulevaisuudessa. Voittojen ryhmittäessä, virkaan valittujen puoluejäsenten keskimääräluvun noustessa, muodostuu puolue tekijäksi politiikassa. Työläisen ääni ei "mene hukkaan", eikä ole pelkkä toimeton vastalause olevaa oloa vastaan kuten tähän mennessä.

Tappiot, joissa äänimäärä kasvaa, eivät ole taka-askeleita. Ne muodostuvat käsitteitä enemmän selventäviksi ja voimia enemmän kokooviksi tuloksiltaan. Ei mikään liene valtapuolueiden

kaitseessa kulkevalle työläiselle, joko hän on republikaaninen tai demokraattinen äänestäjä, parempi todistus molempien puolueiden yhtätarkoituksellisuudesta kuin niiden yhtyminen sosialismia vastaan. Paitsi sitä se ajan oloon helpottaa puolueemme valistus- ja vaalikamppailutyötä, kun se saa pakotettua molemmat porvaripuolueet yhtymään, vaikka se ensi katsauksella näyttää siltä kuin nousisi eteen voittamaton este. Ja vielä, se kirkastaa aseman: se nostaa lukemattomien paikallisten, valtiollisten ja kansallisten kysymysten joukosta pinnalle kysymyksen sosialismista ja kapitalismista. Se on siinä merkityksessä valistavin.

Orjat nousee

*Näettekö, mahtavaksi
kuinka kasvaa orjajoukko!
Tyydy ei se armonalle,
koti sen ei korvenloukko.*

*Vapautta sekin kaipaa,
ihmisyyttä, veljeyttä!
Onhan ollut tähän asti
isäntänsä murha-kyttä.*

*Lyönyt orjaa, kiduttanut,
tappanut on tuhansia.
Siksi kosto elvyttääkin
orjajoukon tuntehia.*

*Orjat nousee sorronyöstä,
uusi aika vihdoin koittaa!
Vapauden hengetärkin
hymniänsä heille soittaa.*

Erland Upari.